

Kainastossa hoidetaan riistaa rakkaudella

Kauhajoen Kainastossa on panostettu riistanhoitoon tarmolla ja työtunteja laskematta. Hyviä tuloksia on saavutettu: Metsästäjät ja tuottajat voivat ihailla peltoaukeiden maisemaa tyytyväisin mielin. Suojavyöhykkeillä ja riistakaistoilla kuhisee, ja peltopyitä riittää metsästettäväksi.

Miksi ei kannattaisi panostaa kasvipeitteisyyteen ja riistapeltoihin, sillä niistä saa tukea ja samalla ravinnevalumat vähenevät?

Kauhajoen metsästyssseuran Kainaston kyläosaston puheenjohtaja Juhani Toivakka on metsästännyt "siitä asti, kun ase pysyi kädessä". Hän on myös kantanut huolta metsästyksen tulevaisuudesta ja tietää, että hommat hoituvat vain hyvässä yhteistyössä.

Maatalous, metsästyks, riistan- ja luonnonhoito sekä monenlainen yritystoiminta mahduttavat samaan palettiin.

– Pohjanmaalla ollaan, ja meillä on totuttu tekemään "kökällä" eli ilman rahallista korvausta metsästyksen liittyviä asioita, Toivakka sanoo.

– Kaikki ei tykkää kaikesta, mutta jokainen tahtoo säilyttää näillä lakeuksilla vireän elämissen menon.

Kauhajoella on huolehdittu riistan elinympäristöistä jo vuosikaudet. On rakennettu kosteikkoja ja huolehdittu suojavyöhykkeistä. Tavoitteena on, että riistalla on ruokaa ja suojaa. Työtuntien määrää ei ole laskettu ja tavoite on saanut Toivakan paiskimaan töitä lukemattomissa talkoissa.

– Kainaston pelloilla olemme muun muassa kokeilleet erilaisten riistakasvien tuotantoa etsien toimivinta vaihtoehtoa riistan ruokintaan.

Tuet hyötykäyttöön

– Riistaa on hoidettu rakkaudella, mutta ei rahakaan pahitteeksi ole, Juhani Toivakka nau-

rahtaa ja antaa kiitosta uuden ohjelmakauden viherryttämiskuvioista.

Maatalouden tukia kohdennetaan kasvipeitteisyyteen, riistakaistoihin ja reunavyöhykkeisiin. Toivakka vinkkaa tarttumaan näihin mahdollisuuksiin.

– Siinä on hyvät työkalut maanomistajille ja viljelijöille. Pellosto voi hyötyä muutenkin kuin viljasadon kautta. Riistan lisäksi ympäristö kiittää. Kasvipeitteinen pelto ja reunavyöhykkeet vesistöjen varsilla pidättävät ravinteita. Valumat vesistöihin vähenevät, Itämeri pysyy puhtaampana ja peltomaan rakenne paranee, Toivakka sanoo ja osoittaa maisemassa virtaavan Kainastonjoen suuntaan. Se on Kyrönjoen latvavesiä.

Eurooppalainen edelläkävijä

Kauhajoen metsästyssseura teki historiaa, kun se sai eurooppalaisen maanomistajaliiton ELO:n (European Landowners' Organization) myöntämän Wildlife Estates -tunnuksen viime vuonna. Aikaisemmin ei aktiivisesta luonnon- ja elinympäristöjen hoitotyöstä myönnettävää mallitilattunnusta ole annettu muille metsästyssseuroille Euroopassa.

Kauhajoella on paiskittu tuloksettaasti töitä muun muassa itäisen peltopyykannan puolesta. Kanta on elvytetty ja saatu nousuun. – Töitä on tehty paljon ja laajalla rintamalla, myhäilee metsästyssseuran puheenjohtaja Pauli Kiviluoma.

Yhteistyökumppaneina tunnuksen hake- musta tekemässä ovat olleet Metsäkeskus, maataloustuottajat kuin lintujärjestökin. WE-tunnuksen kattava alue on yli 20 000 hehtaaria.

– Tunnus myönnetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Sitten on uuden hakemuksen ja arvioinnin aika. Tunnus auttaa pukkaamaan elinvoimaa Kauhajoelle. Metsästyksen myötä paikkakunnalle ja kyliin valuu lisäeuroja.

Kiviluoma sanoo, että arvioinnin tekeminen vie aikaa, mutta papereihin perehtymisen opettaa näkemään omaa aluetta uusin silmin. ■

Wildlife Estates -ohjelmassa rakennetaan Euroopan laajuinen riistan- ja luonnonhoidon mallitilojen verkosto. Mukana on yli 130 aluetta tai tilaa Euroopan 13 maassa. Suomessa WE-tunnuksia on myönnetty 8 tilalle Kauhajoen metsästyssseuran lisäksi.

SAKARI MYKRÄ

50 vuoden näköala toiminnanohjaukseen

Perniön seudun riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajan tehtävät jättävälle Esko Lehdelle tuli tänä vuonna täyteen 50 vuotta tehtävässä. Tekniikka ja alueen riistakannat ovat muuttuneet puolen vuosisadan aikana, mutta toiminnanohjaajan perustehtävät pysyneet lähes samantlaisina.

Esko Lehti aloitti 60-luvulla 26-vuotiaana työt Perniön ja Särkisalon kuntien rakennustarkastajana. Perniön seudun rhy:n puheenjohtaja kysyi, kiinnostaisiko Lehteä toiminnanohjaus. Nuoresta pitäen metsästännyt Lehti innostui, ja 16.3.1966 hänet valittiin toiminnanohjaajaksi.

Talkootyönä tehtävä toiminnanohjaus on riistanhoitoyhdistyksen käytännön asioiden pyörittystä, metsästäjätutkintojen ja ampu- makokeiden vastaanottoa ja hallituksen linjau- sten toimeenpanoa. Tehtävää Lehti kuvailee elämäntavaksi.

– Olen jatkuvasti tavoitettavissa puhelimen päässä. Asiakkaiden kysymykset vaihtelevat metsästysaikojen mukaan, ja välillä on hiljaisempaa. Ympärillä on pyörinyt mukavia kavereita ja yhteisten asioiden hoitaminen on kiinnostanut, joten tehtävä ei ole ollut rasitus.

Perustehtävät eivät ole Lehden mukaan vuosien saatossa muuttuneet pal- joa, ainoastaan talousasioi- den hoito on hiukan moni- mutkaistunut. Alkuaikoina pöytäkirjat ja saalistilastot kirjoitettiin kuulakärkiky- nällä ja kopiot saatiin kalk- keripaperilla.

– Tietokoneesta on ol- lut valtava apu. Myös Oma riistan kaltaiset palvelut helpottavat työtä. Näin ai- kaa jää enemmän tarpeel- liseen, esimerkiksi nuoris-

työhön. Lankapuhelimella soitettaessa kului paljon aikaa lyhyenkin viestin välittämiseen, Lehti kertaille.

”Toiminta on ollut miellyttävää”

Työurallaan Lehti on ehtinyt toimia neljän riis- tanhoitoyhdistyksen puheenjohtajan ja neljän alueen riistapäällikön kanssa.

– Yhteistyö on mennyt kaikkiin puolin hyvin, joskus on ollut pikkukonflikteja. Alueoimis- tosta on aina saanut neuvoa, kun sitä on tar- vinnut, Lehti kiittelee.

Tulevaisuuden haasteina Lehti mainitsee uusien tekijöiden löytymisen. Tyytyväinen Lehti kertoo, että hänen tilalleen on onneksi löytynyt tekniikan kiemurat hallitseva toimin- nanohjaaja: Matti Oksanen aloittaa tehtävässä maaliskuun lopulla.

Erityisesti Lehti muistaa vuosien varrelta, kun maa- ja metsätalousvaliokunta kuuli häntä asiantuntijana Teijon kansallispuistoa perus- tettaessa.

– Kamppailu metsästyksen säilyttämisestä alueella oli kova. Lopputulos oli tyydyttävä ja metsästyks on voinut jatkua suurin piirtein samantaisena. ■

Perniön seudun riistanhoitoyhdistyksessä on 502 jäsentä ja yhdistys on perustettu vuonna 1959.

Esko Lehti on harrastanut erityisesti hirvenmetsästystä ja myös metsästyiskoirat ovat olleet iso osa harrastusta. Lehti on sekä Salon Kennel -kerhon ja Perniön Ylikulman Metsästyssyhdistyksen kun- niapuheenjohtaja. Ansiokkaasta ja pitkäkestoisesta toiminnastaan Lehti on palkittu Suomen riistakeskuksen edeltäjän Metsästäjien Kes- kusjärjestön kultaisella ansiomerkillä. Kuvassa vasemmalta alkaen Jörgen Hermansson, Heikki Uotila ja Esko Lehti.

MATTI OKSANEN

Muutoksia riistassa ja metsästyksessä

1960-luvulla Perniössä oli hirviä, metsäjäniksiä, rusakkoa, kettuja, vesilintuja sekä metsäka- nalintuja — jopa metsoa tavattiin, Lehti muistelee. Nykykuvan mukaan riistavaliokoma oli melko pieni.

– Paikallisella Wihuri-yhtymän Teijon tehtaalla tehtiin voimakasta riistanhoitotyötä, ja alueelle tuli pieniä hirvieläimiä. Sittemmin kanadanhanhia ja myöhemmin supeja. Nykyisin alueella on vahva ilveskanta ja Raasepori–Salo -alu- eella susireiviiri.

Esko Lehden johdolla Perniös- sä ryhdyttiin 1983 suorittamaan hirvilaskentoja lentäen, minkä myötä alueen kanta-arvion tekeminen tarkentui. Lasketuiksi tulivat ainoastaan nähdyt hirvet, ja metsästyks voitiin suorittaa siten, että eläinkanta pysyi kohtuullisen tasaisena ja tuottavana.

Riistankuvan ja hirvilaskentojen lisäksi metsästyks on muuttunut 50 vuoden aikana.

– Aiemmin metsästyks suoritettiin miesajona, nyt koirien käyttö on yleistynyt. Tekniikka on har- pannut ison askeleen, mielestäni jopa turhan pitkälle. On tärkeää osata valikoida, mikä tekniikasta on metsästyksessä tarpeellista.

Konkaritoiminnanohjaaja us- koo, että Suomessa harrastetaan tulevaisuudessakin metsästyks. Nuoria tulisi kuitenkin saada enemmän harrastuksen pariin.

– Siinä suhteessa seurojen tulisi avautua paremmin, Lehti summaa.